

L'OPINIÓ

Any V-Número 383
Preu: 10 cèntims • BARCELONA • Dijous, 25 d'agost de 1932

EN EL NOSTRE PARTIT, LA FALTA
MES LLEU EN MATERIA DE MO-
RALITAT ADMINISTRATIVA ES
PUNIDA AMB TOTA SEVERITAT

VISTA DE LA CAUSA CONTRA ELS PRINCIPALS SUBLEVATS DE SEVILLA S'ESTA PREPARANT UN ALTRE JUDICI SUMARISSIM PELS FETS DE MADRID COMPRENDRA ONZE INCULPATS, ENTRE ELLS EL GENERAL CAVALCANTI

ELS PROCESSATS SON CONDUITS
AL PALAU DE JUSTICIA

Madrid, 24. — A les set del matí, dos inspectors de policia i quatre agents es traslladaren en cinc cotxes a la Direcció general de Seguretat, des d'aquest centre policíac a presons militars per recollir els processats.

A les set i vint s'organitzava la comitiva, posant-se tot seguit en marxa.

En arribar al Paseo de San Vicente l'automòbil que conduïa els generals Sanjurjo i Garcia de la Herranz sofrí una panna, havent d'ésser traslladats tots dos al cotxe escorta.

A dos quarts de vuit en punt passaven els processats la porta princi-

pal del Palau de Justicia que dona a la Plaza de la Villa de Paris.

Els voltants estaven custodiats per forces de Seguretat, que no han hagut d'intervenir en cap incident.

**ES CONSTITUEIX EL
TRIBUNAL**

Madrid, 24.—A les vuit en punt es constituïx la Sala, presidida pel senyor Marian Gómez González i els magistrats senyors Abarrategui, Alvarez Martín, De la Cerda, Romero Cívantos, Ruiz de la Fuente i Anton de Oñeca.

A la dreta del tribunal hi ha el fiscal general de la República, senyor Mar-

tínez de Aragón acompanyat del secretari de la Fiscalia, senyor Maya.

A la taula de secretaris, els senyors Manzanque i Señan.

Poc després entren els advocats que desitgen presenciar la vista, vestits de toga, i ocupen bon nombre dels bancs destinats a aquest fi a l'estrada.

A les vuit i deu minuts el president dona la veu d'audiència pública i la Sala es va omplenant poc a poc de públic, masculí en la seva majoria.

Al darrera encara queden uns bancs que s'omplenen més tard pels que feien cua esperant torn des del dia anterior a la Plaça de la Vila de Paris.

Davant de la taula del tribunal, dos banquetes folrats de vellut destinats als processats.

Al centre, entre els banquetes i la taula, una tauleta damunt de la qual hi ha les armes ocupades als processats, i el faxí que el general Sanjurjo abandonà al Parc de Maria Llibre, de Sevilla, i que fou recollit per l'alcalde d'aquella ciutat.

**ELS ACUSATS NO VOLEN ASSISTIR
A AQUESTA PART DE LA VISTA**

El president sol·licita del secretari de govern que vagi a requerir els processats per si, d'acord amb el Codi de Justicia militar, desitgen presenciar la vista.

El secretari abandona la Sala i torna als pocs minuts manifestant al tribunal que els processats no desitgen, segons han manifestat, presenciar aquesta primera part de la vista.

ELS FETS, SEGONS EL SUMARI

Tot seguit i prèvia la vènia presidencial, els secretaris llegeixen l'apuntament, alternant-se en aquesta tasca.

Comença l'apuntament amb l'acte de la Sala de Vacances, en els resultats del qual es diu:

Que pel fiscal general de la República s'havia presentat un escrit sol·licitant que s'obris judici sumaríssim contra el general Sanjurjo i els que per indicació d'aquest han pres part en els fets criminals realitzats en rebel·lió, a Sevilla, Madrid i altres poblacions.

Primera declaració del general Sanjurjo:

Diu que un dels motius que ha tingut per a l'execució del pla de revolució, han estat les contínues i generals difamacions contra l'Exèrcit, sense que el Govern fes protestes rasonades en defensa d'aquest.

Afegeix que va concebre la idea fa prop d'un mes abans dels successos, sense fer-ne cap indicació a les forces de l'Institut al seu comandament.

Manifesta que es va assabentar per converses de casinos i cafès, que hi havia guarnicions que no estaven conformes amb la política del Govern.

Posteriorment, a Madrid, va sentir a dir que s'estava preparant un moviment revolucionari, que el va decidir marxar a Sevilla a les sis de la tarda del dia 9, en un automòbil de lloguer, amb el seu fill Justo i el seu ajudant Emilio Esteban Infante, arribant a la dita població a les tres de la matinalda.

Diu que es va dirigir al xalet conegut amb el nom de Casablanca, on es trobaven diversos militars i paisans. A les sis de la matinalda redactà un ban en el qual es nomenava ell ma-

teix capità general d'Andalusia, que publicà una companyia d'Enginyers, el capità de la qual llegia i al qual acompanyaven el seu fill i el seu ajudant.

Destituït el governador civil i el general de la divisió i més tard l'alcalde i regidors de l'Ajuntament.

Recorregué les casernes, on els caps i oficials s'uniren al moviment i ocupà llocs estratègics.

Tot seguit destituït el comandant d'ordre públic.

S'ocuparen les centrals de telèfons i telègrafs i el general imprimí un manifest que feu ell mateix, i com que sentí que aquell manifest era de tendència monàrquica, publicà en la Premsa de Sevilla i per ràdio un altre document molt curt aclarint que el moviment no era monàrquic, sinó únicament contra el Govern.

Manifesta així mateix el general Sanjurjo que organitzà una columna de forces de Sevilla, i els manà aixecar els carrils de la línia fèrria de Madrid per tal d'impedir l'arribada de forces del Govern.

Comença a notar incertesa i descaïment en les tropes, a les quals no els feia el pes disparar contra els seus compatriotes en el cas d'haver-hi combat amb forces del Govern.

Davant de tal actitud, el general digué que els deixava amb tota llibertat i que podien fer el que volguessin.

Aquests fets esdevenien a les vuit del vespre del dia 10.

Aleshores abandonà la capital i no pensà més que en fugir, cosa que féu a les deu en un automòbil de lloguer, amb el seu fill i el seu ajudant, sortint a les dotze en direcció a Portugal.

A trenc d'alba foren detinguts a l'entrada de Huelva per tres o quatre policies i altres tants guàrdies d'ordre públic.

Sanjurjo diu que no recorda les persones que intervingueren en la preparació del moviment ni els complicats, si bé assegura que totes les forces militars i d'ordre públic de Sevilla, als quals paria, el secundaren i ajudaren.

Manifesta també que no coneixia el moviment de Madrid més que per les manifestacions als carrers, ni sap que tingués relació amb el de Sevilla.

Preguntat pel fiscal si en alguna ocasió reclamà al Govern una reparació per les injúries a les quals ha alludit al començament de la seva declaració, digué que un mes i mig abans dels fets esmentats protestà verbalment davant del ministre de la Guerra d'unes frases pronunciades pel ministre de Justicia en un miting celebrat a Avila, frases que considerà injurioses per a l'Exèrcit, i que en una altra ocasió, essent director de la guàrdia civil, també es queixà per unes injúries a aquell Institut.

**SEGONA DECLARACIÓ DEL
GENERAL SANJURJO.** — Diu que no va parlar ni tractà amb el general Cavalcanti ni amb cap altre element de la guarnició de Madrid ni de cap altra plaça, sobre el pla de la rebel·lió.

Tampoc no es recorda de quines eren les guarnicions que no estaven conformes amb el Govern.

Afegeix que coneixia el propietari del xalet Casablanca, si bé que no tenia molta amistat amb ell.

Diu que amenaçà disparar les bateries contra el Govern civil si el governador insistia a mantenir la seva autoritat.

Dels que s'adheriren al moviment, no recorda cap altre nom que el del senyor Miguel Garcia de la Herranz al qual féu el seu segon cap.

(Segueix a la pàgina 8)

PER ESPERIT DE CONSERVACIO

La conjuració monàrquica de dies enrera ha posat al descobert un dels errors més grans comesos per la nova República, com fou el de donar per acabat el període revolucionari tan bon punt s'hagué promulgat la Constitució i elegit President de la República.

En produir-se un estat revolucionari capgirant les velles institucions, no hi ha més que dos procediments per establir-les noves: o bé un canvi radical en tots els serveis burocràtics, en tots els càrrecs que exerceixen autoritat i especialment en els comandaments de l'exèrcit i força pública, o una selecció menys profunda, contentant-se en els canvis purament indispensables per posar en marxa la nova organització. En el primer cas, allunyats de l'administració pública els sospitosos, exclosos dels instituts armats quants no ofereixin una garantia absoluta d'adhesió al nou règim, pot restablir-se ràpidament la normalitat, posant en vigor els reglaments que regulin les diferents branques administratives.

Bandejats tots els enemics, les defeccions són escasses i la contrarevolució impossible, almenys fins que hagin passat un nombre d'anys suficients perquè les noves institucions tinguin la vigoria sobrada per resistir les envestides de l'enemic.

Quan en comptes d'adoptar procediments radicals es prefereix anar modificant lentament el personal al servei de l'Estat, respectant els drets adquirits, aleshores no és possible, al cap d'un any, fer-se la il·lusió que està resolt el problema fonamental de la seguretat i eficàcia del nou règim, perquè un tant per cent molt gran, potser la majoria dels funcionaris, estan en cos i ànima al costat dels vençuts, als quals deuen els seus càrrecs. En aquest cas, que és el de la República, donar per tancat el període revolucionari, sotmetre la destitució d'un funcionari als tràmits d'un expedient ordinari, registrar-se en el nomenament de magistratura i alts funcionaris per l'escalafó, és senzillament lliurar-se lligat de peus i mans a l'enemic, ja que la tasca de molts d'aquests es redueix a sabotar l'obra del Govern i afavorir d'una manera desvergonyida la contrarevolució.

Així ha pogut donar-se el cas que actualment segueixin al front de de-

pendències essencials de l'Estat individus d'evident filiació monàrquica, que continui gran part de la representació diplomàtica en mans de gent que tot ho deu a la monarquia, que molts jutges i magistrats procedeixin amb parcialitat escandalosa quan es tracta de posar a ratlla els conspiradors.

I si aquesta selecció és indispensable en tots els departaments, ho és molt més en l'Exèrcit. Quan es concedeix el retir amb la integritat del sou als militars que ho sol·licitaren, hauria estat evidentment preferible retirar abans tots els que s'havien distingit pel seu servilisme durant la dictadura, encara que a última hora haguessin fet acte d'adhesió a la República. Així s'hauria aconseguit desprendre's d'elements perillosos pel seu monarquisme arrelat, evitant-se que molts oficials sincerament republicans, que s'havien compromès i jugat la carrera o la vida conspirant contra els poders il·legals de la dictadura, haguessin hagut d'acollir-se al retir, per a no quedar a les ordres dels que durant aquell vergonyós període els havien perseguit i vexat.

Parlar-nos de juridicitat, de reglaments i altres coses molt respectables en èpoques normals, quan l'enemic realitza, públicament quasi, treballs destinats a enfonsar la República, ens fa el mateix efecte que demanar al que és víctima d'una agressió injusta, que abans de fer ús d'una arma que tingui a l'abast, es recordi de si té o no permís de l'autoritat competent per a emprar-la.

Cal que els nostres enemics i els mateixos republicans es facin bé el càrrec que ha estat una il·lusió perillosa el creure que estava clos el període revolucionari. Que per a defensar la República no ens ha d'espantar l'arribar a les confiscacions i a totes les mesures extraordinàries.

Quan en l'organisme estatal s'hagi fet la neteja, que no volgué o no pogué fer-se en els primers moments, aleshores estarà en el seu lloc la juridicitat. Abans seria pecar d'una candidesa igual a la dels il·lustres republicans del 73, als quals, esclaus del doctrinarisme, se'ls escapà la República de les mans, per no suspendre a temps les garanties, o afusellar algun general traïdor.

JOAN VENTOSA I ROIG

Actualment segueixin al front de de-

Actualment segueixin al front de de-